

Docenteninstructie Thema 5 Ik en vroeger

Lesbrief	Lekker biologisch
Aantal uren	20
Uitvoering	Individueel, in groepjes en klassikaal
Werkkaarten	Werkkaart Een mindmap maken Werkkaart: Abrikozen-appelflappen bakken

Toelichting en aandachtspunten algemeen

Deze lesbrief bestaat uit vier activiteiten. Ga na welke activiteiten u met de leerlingen wilt doen.

Activiteit 1 **Reportage biologisch bedrijf** kan ook samen met de docent Nederlands worden uitgevoerd. Regel dit tijdig.

Voor Activiteit 2 **Appels en recepten** hebt u appels nodig. Voor het onderzoek moeten er per groepje 4 soorten appels gekocht worden. Hiervan moet de prijs per kilo worden genoteerd. Zorg ervoor dat er ook één biologische appelsoort bij zit.

Voor Activiteit 4 Maak je eigen computergame maken de leerlingen een account aan om de muziekgame – muziek van toen – te kunnen spelen. U kunt dat ook van tevoren voor alle leerlingen doen. Maak in ieder geval zelf ook een account aan. Deze game is gemaakt in het kader van de campagneweek DementieEnDan. U kunt deze game dus ook gebruiken voor andere lessen die gaan over ouderen en zorg.

Toelichting en aandachtspunten per activiteit

Activiteit Reportage biologisch bedrijf

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw¹

Nederlands (1-10)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	28, 30
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen²

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8	2.3, 2.4, 2.5, 2.12, 2.14, 2.15, 2.16
Luisteren	1.23, 1.29, 1.30, 1.31, 1.32, 1.36, 1.37	2.33, 2.34, 2.35, 2.36
Spreken	-	-
Lezen zakelijk	1.53, 1.57, 1.58, 1.60	2.56, 2.59, 2.60
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.79, 1.80, 1.85, 1.86, 1.91, 1.92, 1.93, 1.95	2.99, 2.100, 2.103, 2.106, 2.108, 2.111
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-

¹ Een omschrijving van de kerndoelen vmbo onderbouw (SLO) zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

² Voor deze overzichten zijn de omschrijvingen in het Referentiekader Taal genummerd. De overzichten Referentiekaders Taal en Rekenen zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

De nummers met een 1 ervoor slaan op niveau 1F en die met een 2 ervoor op niveau 2F.

In de overzichten bij de activiteiten staan bij de Referentiekaders Taal en Rekenen die punten aangegeven waar de nadruk op valt binnen die desbetreffende activiteit.

Verbanden	-	-
-----------	---	---

Activiteit	Reportage biologisch bedrijf
Stap 1 Oriënteren	Verzamel informatie over biologische producten. Brainstorm over je reportage.
Stap 2 Voorbereiden	Maak een opzet voor je reportage. Maak een afspraak bij een boerenbedrijf.
Stap 3 Uitvoeren	Ga op bezoek bij het bedrijf. Stel je vragen. Schrijf de reportage.
Stap 4 Reflecteren	Voer de discussie. Lees de reportages.

Stap 1 Oriënteren

Bij b.

Deel de **Werkkaart Een mindmap maken** uit. Laat de leerlingen daarmee oefenen.

Bij d.

Laat het filmpje zien over de regels van het dierenwelzijn. Dit is een filmpje over de Belgische inspectie: www.youtube.com/watch?v=6yaTGEqCnGI. Daarop aansluitend is dit filmpje ook interessant: het tegenover elkaar zetten van dieren houden op grote schaal en op kleine schaal: www.youtube.com/watch?v=cvLghUsB5mw.

Bij f.

Bekijk samen de 2 filmpjes van **Biologisch Eigenlijk Heel Logisch**: www.youtube.com/watch?v=b4Fq4G0vwEY (uitleg over het waarom) en www.youtube.com/watch?v=QTjeUQE6Eic (de reclame bij de campagne).

Stap 2 Voorbereiden

Bij b.

Neem de vragenlijsten door. Bespreek met de leerlingen of ze met deze vragen uit de voeten kunnen of misschien nog een aanvulling nodig hebben. Zorg dat ze zelf dan nieuwe vragen bedenken.

Bij c.

Maak een lijstje van de gegevens van de boerenbedrijven die de leerlingen gaan bezoeken.

Stap 3 Uitvoeren

Deze activiteit kan ook uitgevoerd worden in de lessen Nederlands. Maak daarover tijdig afspraken met de docent Nederlands.

Stap 4 Reflecteren

Bij a.

Laat de leerlingen eerst nog even nadenken over de vraag wat *biologisch* – *logisch* eigenlijk inhoudt en een eigen mening daarover.

Bij b.

Leid de discussie. Dit kan eventueel ook uitgevoerd worden in de les Nederlands.

Bij c.

Alternatief voor de opdracht die er nu staat: laat de leerlingen een boekje maken van alle reportages en verspreid dit over school of andere klassen.

Activiteit Appels en recepten

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	20, 22, 23, 24, 25, 27
Mens en Natuur (28-35)	28, 29
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.1, 1.2, 1.3, 1.4	2.1, 2.2, 2.4
Luisteren	-	-
Spreken	1.40	2.47
Lezen zakelijk	1.54,	2.57
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.80, 1.86, 1.92, 1.95	2.95, 2.112
Wiskunde	1F	2F
Getallen	1.6, 1.14, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21	2.9
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	1.51, 1.59	-
Verbanden	1.79	-

Activiteit	Appels en recepten
Stap 1 Oriënteren	Verzamel informatie over appels en over appelrecepten. Brainstorm over je receptenboek.
Stap 2 Voorbereiden	Ontwerp je receptenboek. Bereken de prijzen van elk recept.
Stap 3 Uitvoeren	Maak je receptenboek.
Stap 4 Reflecteren	Kies het best verkochte recept. Stel het groot appelreceptenboek samen.

Stap 1 Oriënteren

Bij b.

Kenmerken zijn onder andere:

- de appelbomen worden met de hand gedund in plaats van bespoten, zodat de vruchten volledig kunnen groeien;
- er worden alleen biologische bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Kijk voor informatie onder andere bij het Voedingscentrum en www.louisbolk.org.

Bij d.

Voor het onderzoek moeten er per groepje minimaal vier soorten appels gekocht worden. Hiervan moet de prijs per kilo worden genoteerd. Zorg ervoor dat er ook één biologische appelsoort bij zit. Verdeel de appels over de groepjes. Zorg dat elk groepje de vier soorten appels heeft.

De leerlingen berekenen de prijs per appel.

Stap 2 Voorbereiden

Bij a.

Elke leerling ontwerpt een receptenboekje met vier recepten.

Bij c en d.

Voor elk recept berekenen de leerlingen de prijs. Ook berekenen ze de verschillen in prijs, al naar gelang de producten gekocht worden, in een biologische winkel of in de supermarkt.

Stap 4 Reflecteren

Bij b.

Elk recept dat een leerling via zijn of haar verkooppraatje heeft 'verkocht' komt in het groot appelreceptenboek. Probeer te sturen in de richting van afwisseling tussen hartige en zoete recepten.

Bij c.

Alternatief is dat de leerlingen het lekkerste recept gaan maken. Maak hiervoor afspraken met de afdeling waar dit mogelijk is.

Activiteit Abrikozen-appelflappen bakken

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	4, 8, 9, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	35
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.3, 1.4	-
Luisteren	1.21, 1.22	2.27, 2.28
Spreken	-	2.44
Lezen zakelijk	1.53, 1.54	2.56, 2.57
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.78, 1.95	2.94, 2.96, 2.108, 2.111
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

Activiteit	Abrikozen-appelflappen bakken
Stap 1 Oriënteren	Verzamel informatie over recepten lezen. Verzamel informatie over hoe een oven werkt. Verzamel informatie over verpakkingen en etiketten.
Stap 2 Voorbereiden	Zet alle ingrediënten en spullen klaar voor je flappen. Ontwerp je verpakking. Maak je verpakking met etiket.
Stap 3 Uitvoeren	Zoek uit hoe de oven op school werkt. Bak je flappen. Experimenteer met de vulling.
Stap 4 Reflecteren	Proef de flappen. Geniet ervan! Lees de etiketten en kies de beste verpakking.

Stap 1 Oriënteren

De leerlingen onderzoeken eerst een aantal aspecten die met het bakken van de flappen te maken hebben. Daarna over het nut van etiketten en verpakkingen.

Bij De flappen bij c.

Deel de **Werkkaart Abrikozen-appelflappen** bakken uit.

Bij Verpakkingen en etiketten, bij b.

Zorg voor voldoende verpakkingen, van verschillend formaat en met verschillende informatie over de ingrediënten, bewaartijd en dergelijke.

Stap 4 Reflecteren

Bij de Quiz.

Zorg voor voldoende keukengereedschappen. Noem de naam van elk keukengereedschap maar wissel af met goede namen en verkeerde namen.

Activiteit Maak je eigen computergame

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	5, 7, 10
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	25
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	51, 52
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	-	-
Luisteren	1.21, 1.22, 1.23, 1.27, 1.35	2.27, 2.28, 2.29, 2.31, 2.41
Spreken	-	
Lezen zakelijk	1.54, 1.61	2.57, 2.69
Lezen fictie	-	-
Schrijven		
Wiskunde	1F	2F
Getallen	1.31, 151	2.5, 2.8
Verhoudingen	-	-
Meten en meetkunde	-	-
Verbanden	-	-

Activiteit	Maak je eigen computergame
Stap 1 Oriënteren	Onderzoek de productinformatie over biologisch eten. Onderzoek de keurmerken over biologisch eten. Onderzoek hoe een game werkt. Brainstorm over je game.
Stap 2 Voorbereiden	Ontwerp je game.
Stap 3 Uitvoeren	Ontwikkel je game.
Stap 4 Reflecteren	Laat je game spelen. Bepaal een prijs voor de games.

Stap 1 Oriënteren

Bij b.

De leerlingen onderzoeken drie visies op voedsel en proberen zo hun eigen mening erover te kunnen formuleren.

Ze kijken op:

- <http://rawfood.nl>;
- www.veganisme.org;
- www.voedingscentrum.nl.

Bij Een game verkennen.

Als u niet zelf al accounts heeft aangemaakt, maken de leerlingen die nu zelf eerst aan.

Het kan ook handiger zijn om de game via de beamer klassikaal te doorzoeken en te spelen. Na een aantal rondes kunt u dan met de leerlingen bespreken of ze zien hoe de game is opgebouwd.

Stap 2 Voorbereiden

Bij a.

De website <http://gamestudio.hetklokhuis.nl> leiden de leerlingen door het proces van een game maken.

Stap 3 Uitvoeren

Bij b.

Loop zelf ook een paar games door om feeling te krijgen voor wat er gemaakt is.

Stap 4 Reflecteren

Bij d.

- Begeleid het proces om tot een prijs voor de games te komen. Stel de volgende vragen:
- Hoeveel uren hebben jullie gemiddeld besteed aan de ontwikkeling van je game? Tel alle uren op en deel door het aantal leerlingen.
- Welke doelgroep willen jullie bereiken? Hebben die veel of weinig geld te besteden?
- Hebben jullie materialen moeten kopen om de game te kunnen maken? Denk aan voorbeeldgames, beeldmateriaal of bijvoorbeeld groente om foto's voor animaties te kunnen maken.
- Welke prijs komt er nu uit?

